

TARABA SERVICIILOR DE BIBLIOTECĂ

Mariana HARJEVSCHI,
director general, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”

Abstract

On October 19, 2016, the Municipal Library “B.P. Hasdeu” celebrated 139 years. This anniversary was organized in a creative way for the library community and to the library users. It went hand in hand with the aspirations and needs of the Chisinau community by following informal settings. Thus, a special event was entitled the Library Service Booth. It’s a call that has shown what can be done in a modern library. The event took place within the framework of the national campaign See you at the library!, supported by the Novateca program and the Ministry of Culture, which aimed to inform the public about the fact that the libraries in the Republic of Moldova to become vibrant community centers where every citizen, regardless of age and occupation, can benefit from modern services and interactive activities.

Keywords: “B.P. Hasdeu” Municipal Library, the librarian community, Library Services Booth, National Campaign See you at the library!

* * *

„Marcarea unei aniversări nu este altceva decât celebrarea viitorului”, scria conf. univ. dr. Lidia Kulikovski, reflectând la cei 125 de ani ai Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, pe care o conducea. Iată că pe 19 octombrie 2016, principala Bibliotecă a orașului Chișinău împlinește 139 de ani.

Cu aceleași bătăi de inimă, cu aceleași cugetări, năzuințe, eforturi și cu aceeași dedicație colaboratorii BM „B.P. Hasdeu” s-au adunat în Sala cu coloane să marcheze aniversarea, într-un spațiu liber bazat pe pasiunea și angajamentul bibliote-

carilor chișinăuieni. Am dorit ca această aniversare să o conectăm într-un mod mai special cu comunitatea bibliotecară și cea a utilizatorilor de bibliotecă. Ne-am propus să mergem în pas cu aspirațiile și nevoile comunității chișinăuene într-un cadru neformal.

Voi mărturisi că evenimentul nu s-a produs din întâmplare, referindu-mă la modul în care a fost transpusă aniversarea. Trebuie să menționez că aceasta a fost povestea perfectă prin care o echipă de 355 de persoane, de fapt, de bibliotecari-eroi, au dorit să împărtășească micile și marile, dar uneori neștiutele istorii – din cadrul celor 27 de filiale și șase departamente – privind serviciile pe care le prestează Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. Dar nu am fi putut ajunge în călătoria noastră aici, dacă nu am fi avut o aspirație, un vis. La început de an, când am creionat planul anual, a fost inclus și visul nostru de a avea o gamă de servicii moderne de bibliotecă – pentru a asigura utilizatorului nostru un suport prin accesul la informații și cunoștințe, dar și prin intermediul tehnologiilor informaționale la dezvoltarea lui personală, profesională și culturală.

Cu un amplu program de evenimente, colegii din cadrul departamentelor și filialelor s-au manifestat în primele zile ale săptămânii.

Luni – în cadrul Conferinței *Obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD) – conectare, implicare, sustenabilitate*, au fost discutate modalități de implicare a bibliotecilor publice în crearea serviciilor moderne conform *Obiectivelor de dezvoltare ale milenului*. Am discutat despre cum bibliote-

ca poate conecta și asigura cetățeanului un mod sănătos de viață, educație juridică, egalitatea de gen, incluziune socială, e-guvernare, educație pe parcursul vieții, dezvoltarea economică a comunității, voluntariat etc.

Marți – în cadrul Puzzle Maratonului – a fost descoperit potențialul de cercetare, de analiză bibliografică, formare profesională prin dialog interactiv la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. Au fost prezentate și analizate competențele bibliotecarilor de a fi moderni, iar prin intermediul *Bibliografiei vii* și al *Expoziției vii*, s-au găsit cărți care pot oferi posibilitatea să împrumutăm o experiență minunată ce ne-ar schimba viața. Pășind în *Biblioteca vie* am putut învăța lucruri de la oameni despre care poate că nici nu gândeam că ar putea să ne spună ceva excepțional, dar sigur am văzut lumea, măcar pentru puțin timp, cu alți ochi, am putut descoperi despre noi înșine lucruri pe care încă nu le vedeam, mă refer la simplele expoziții din bibliotecă.

Miercuri s-a desfășurat un eveniment deosebit – Taraba serviciilor de bibliotecă.

E o chemare, pe care am făcut-o pentru a spune ce se poate de făcut într-o bibliotecă modernă. Menționez cu toată răspunderea că poți să îți crezi propriul traseu personal / profesional. Bibliotecile pot fi însemnate pentru comunitățile noastre, bibliotecile pot oferi o gamă de servicii distincte care să contribuie la ridicarea nivelului de informare a chișinăuianului. Serviciile care oferă oportunități bazate pe tehnologii, constituite pe arii rezultate din interesele comunitare sunt: incluziunea socială, sporirea competențelor digitale, informații cu privire la e-guvernare, justiție, sănătate, educare, cultură, recreere și altele. Taraba serviciilor de bibliotecă este locul unde am setat cadrul de conectare a bibliotecii și comunității (elevi / studenți și părinți), a bibliotecarilor și partenerilor, în scopul de a descoperi care sunt serviciile ce le poate oferi o bibliotecă modernă pentru fiecare sector al orașului.

La Tarabă a fost aglomerație, doar așa ea se asociază cu viața chișinăuienilor. Probabil vă întrebați de ce am decis să organizăm acest eveniment în forma Tarabei. Credem, că piața face parte din spațiul urban. Piețele au fost realizate, de

obicei, în relație cu ceva la care membrii unei localități se raportau – biserica, primăria sau (de ce nu?) și o bibliotecă. Piața era locul de adunare a cetățenilor, unde se discutau problemele orașului. Astăzi suntem martori ai semnelor de globalizare, vedem biblioteca ca pe o piață în care are legături cu tot mai multe domenii – social, economic etc. Pentru că noi, bibliotecarii,

credem că o bibliotecă ar putea interveni în dezvoltarea comunității.

Evenimentul s-a desfășurat în cadrul campaniei naționale *Ne vedem la bibliotecă!*, susținut de programul *Novateca* și Ministerul Culturii, care și-au propus să informeze publicul despre faptul că bibliotecile din Republica Moldova devin adevărate centre comunitare, unde fiecare cetățean,

indiferent de vârstă și ocupație, poate beneficia de servicii moderne și activități interactive. Campania se desfășoară în perioada septembrie-noiembrie 2016, în cele peste 800 de biblioteci publice din rețeaua *Novateca*.

* * *

Toată lumea știe că bibliotecarii visează, deci nu am putut porni în această căutare de servicii fără a ne implica într-o aventură – mă refer la serbarea celor 580

de ani ai orașului Chișinău. Astfel, am depus la Ambasada SUA (care tocmai anunțase o competiție deschisă de granturi pentru organizațiile culturale din Republica Moldova în cadrul Programului de granturi pentru democrație) un proiect despre cum putem să promovăm, să aducem la cunoștința tuturor chișinăuienilor informații despre instituțiile, organizațiile, întreprinderile orașului nostru.

Chișinăul altfel este un serviciu inedit de a spune chișinăuienilor – prin interme-

diul tururilor ghidate de către bibliotecarii BM – despre istoria urbei, personalitățile marcante care au trăit, au activat sau au vizitat Chișinăul; precum și de a afla curiozități din istoria și viața contemporană a capitalei.

Din partea Ambasadei SUA în Republica Moldova a luat cuvântul Stelian Rusu, care a asigurat susținerea totală în ceea ce facem pentru mersul înainte al comunității noastre.

Primăria mun. Chișinău, fondatorul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, a susținut și a finanțat onorabil această instituție în ani mai buni și în ani mai puțin favorabili. Invitația pe care o făcea într-un interviu dl primar general al municipiului Chișinău era: citiți, studiați și observați cum se afirmă în continuare prin organizarea de servicii cea mai mare și mai solicitată bibliotecă a orașului Chișinău. „Biblioteca a promovat oportunități de atragere și implicare în programe culturale sporind participarea și incluziunea chișinăuienilor”, a spus dna Lucia Caciuc-Roșioru, consilier la Primăria Chișinău.

Acest eveniment care s-a produs la Biblioteca Municipală este o oportunitate de a ne aduna forțele și de a contura isteț următorii pași împreună cu colegii noștri de la Direcția cultură a Primăriei Chișinău. Mulțumim că au acordat atenție, au exprimat recunoștință pentru efortul bibliotecilor de zi cu zi. Cu un cuvânt de felicitare în fața colaboratorilor BM a venit dna Vera Gurievski, specialist al Direcției cultură a Primăriei Chișinău.

Biblioteca trebuie să sesizeze cu mult rafinement care sunt tendințele de cerere (nevoi) din comunitate și să intervină operativ cu oferte rezonabile pentru cererile (nevoile) respective. Ne încurajează prin instruirile susținute formatorii programului *Novateca*. Exercițiul prin care ne-am implicat cu întreaga echipă a BM a fost provocarea asumată în cadrul întâlnirii di-

rectorilor de biblioteci publice în primăvara anului curent, eveniment organizat de Programul *Novateca*. Am acceptat necondiționat de a face o schimbare prin prisma managementului serviciilor, creionând *Planul de schimbare a serviciilor de bibliotecă*. „And we did it”, pot spune cu încredere dlui Evan Tracz, director al Programului *Novateca / IREX Moldova*.

Ne-am apropiat profesional de mulți ani, însă am reușit să discutăm despre serviciile moderne de bibliotecă atunci când am avut o vizită la Kiev, susținută de Programul *Novateca*. Bineînțeles, am discutat despre cum cele două asociații profesionale (din Ucraina și din Republica Moldova) pot colabora. Asigurarea accesului la tehnologiile moderne și servicii inovatoare de bibliotecă au fost unul din subiectele pe care le-am abordat. Recunosc că am fost impresionată de un serviciu inedit pe care îl oferă Asociația Bibliotecarilor din Ucraina împreună cu bibliotecile din Kiev – *Biblioteca susține turismul*. Mai detaliat despre aceasta a vorbit dna Irina Șevcenko, președinta Asociației Bibliotecarilor din Ucraina.

Surprizele s-au ținut lanț în 2016. Astfel încât în căutarea de noi modele de servicii, abordări moderne în dezvoltarea spectrului de servicii la BM, am avut șansa ca împreună cu 30 de bibliotecari ai BM „B.P. Hasdeu” și din suburbiile mun. Chișinău să vizităm Biblioteca Județeană „Panait Istrati” din Brăila. Vizita a fost un deliciu profesional – cunoașterea practicii de livrare a serviciilor moderne la Biblioteca Județeană a servit un exemplu de bune practici pentru implementarea cu succes a *Planului schimbării privind implementarea serviciilor moderne de bibliotecă*. Toți am avut ocazia să descoperim diversitatea serviciilor pe care le poate oferi o bibliotecă modernă. Cuvântul de salut din partea BJ „Panait Istrati” Brăila a fost rostit de dl Dragoș Neagu, manager, Biblioteca Județeană „Panait Istrati”, Brăila.

Paralel au funcționat următoarele mahalale: *Pasionații de QR; Iubitorii de tablete; Animatorii de filme pentru copii; Curioșii de experimente; Devoratorii de fotografii, Pofticioșii de e-cărți*.

* * *

Descoperim Chișinăul altfel este un proiect care s-a lansat în cadrul Tarabei serviciilor de bibliotecă. Prima blitz-excursie prin Chișinău s-a realizat chiar în această zi.

Împărtășesc bucuria că am lansat proiectul *BiblioTur – descoperim Chișinăul altfel*, proiect susținut de Ambasada SUA în Republica Moldova. În cadrul BiblioTurului bibliotecarii-ghizi au prezentat principalele obiective turistice din oraș și locurile de valoare istorică și culturală, grupate în cinci itinerare. Binăntzeles, bibliotecarii-ghizi ai Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” au urmat un curs de instruire în cadrul Centrului Național de Excelență Profesională pentru Bibliotecari, pentru a fi gata să ofere tururi ghidate. Am oferit prima prezentare blitz, care a inclus posibilitatea de a descoperi orașul mergând pe jos, vizitând locuri cu valoare istorică și artistică. Primul bibliotecar-ghid a fost Lili-ana Juc, șef oficiu copii, Filiala „Târgoviște”.

Vizita de studiu la Kiev a însemnat o nouă doză de entuziasm și curaj în implementarea serviciilor moderne de bibliotecă. Practicile și experiențele împărtășite de către colegii noștri ucraineni au demonstrat multă implicare, perseverență și dăruire.

Bibliotecile susțin turismul social este un proiect cu adevărat impresionant, care poate servi drept exemplu de optimism și putere oricui dintre noi. Ceea ce ne-a impresionat în vizita pe care am avut-o la Kiev a fost dedicația, profesionalismul de care au dat dovadă colegii din cadrul Asociației Bibliotecarilor din Kiev.

Dr. Eduard Claudiu Brăileanu, șef al Serviciului relații cu publicul, Biblioteca Județeană „Panait Istrati”, a prezentat comunicarea *Voluntariat și voie bună în Brăila*.

Vizita de studiu, a fost sincronizată cu implementarea Serviciului de vacanță în perioada 4 iulie – 13 august 2016, la Bi-

biblioteca Județeană din Brăila care a oferit un program intens și a reprezentat o oportunitate de motivare, conștientizare a necesității schimbării spre modernitate a bibliotecilor publice în care activează. Voluntarii au fost forța, energia pentru desfășurarea serviciilor de bibliotecă.

Toți avem roluri. Acasă, la serviciu, în grupul de prieteni, așteptând la coadă la cumpărături. Și în toate aceste contexte se creează o nouă modalitate de expresie și de interacțiune cu publicul. De ceva timp, funcționează în cadrul Bibliotecii Județene „Panaite Istrati” Brăila, trupa de teatru „Ambițioșii”, o „familie” de aproximativ 20 de membri ce și-a propus să petreacă împreună, într-un mod agreabil, convivial, câteva ore săptămânal. Așa se face că, în fiecare zi de miercuri, sala de festivități a Bibliotecii Județene găzduiește întâlnirea celor pentru care sufletul nu are vârstă. Aici, la Chișinău, oaspeții brăileni, au prezentat două spectacole, pentru care au fost aplaudați furtunos.

Laboratorul distracțiilor științifice a prezentat un proiect inedit pentru Republica Moldova, care a îmbinat armonios știința, educația nonformală, distracția și cunoașterea prin experimente.

* * *

Biblioteca modernă este o instituție culturală cu spații generoase, care invită spre cunoaștere, cu servicii moderne și variate, adresate comunității. Reușita bibliotecii rezultă din diversitatea serviciilor pe care le prestează și care satisfac necesitățile informaționale și de loisir ale membrilor comunității acesteia. Or, tocmai aceasta cei prezenți au descoperit în cadrul sesiunii ce a urmat.

Angajații Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” au setat cadrul serviciilor moderne de bibliotecă. Harta serviciilor include peste 80 de servicii: privind sănătatea, incluziunea socială, accesul la justiție, edu-

cație, e-incluziunea, instruirea, cultura informației, loasir etc.

Colaboratorii BM au creat o atmosferă deosebită și au adunat laolaltă experiențe, povești de succes. S-au produs în fața vizitatorilor cei mai curajoși, cei mai bine echipați și gata să împărtășească experiențele peste 30 de bibliotecari.

Creatorii sesiunii au fost cei care livrează valoare atât participanților, cât și bibliotecarilor. Pentru a garanta că sunt cei mai buni, au fost provocați să se producă în formatul *Ignite* – totul a avut loc cu rapiditate, iar prezentarea a fost interactivă, cu elemente distractive. Colegii au realizat prezentări a câte cinci minute fiecare. Prima a fost *Ignite*, în Seattle, SUA, în 2006, iar de atunci evenimentul a devenit un fenomen internațional.

Participanții:

- Diana Corețchi și Vera Goldman – au prezentat un serviciu nou: Atelierul de croșetare „Mănuțe dibace” (stimularea creativității copiilor de a-i învăța să deprindă o nouă îndelnicire de confecționare a unor obiecte croșetate);

- Daniela Bortă – a prezentat serviciul nou „Caleidoscopul creativității” (crearea unor deprinderi de reciclare a diferitor obiecte; serviciul a fost inițiat la dorința copiilor; în cadrul acestui serviciu s-au organizat diverse master-class-uri, la care copiii au avut posibilitatea de a-și dezvolta abilitățile creative, de a confecționa diferite obiecte decorative din materiale reciclabile);
- Natalia Ghimpu și Angela Zelinschi – au prezentat serviciul „e-Guvernare” (învățarea, promovarea, familiarizarea cu inovațiile IT cu e-Servicii (servicii.gov.md) oferite de Centrul de Guvernare Electronică);
- dr. Violeta Tipa, specialist în studiul filmului de animație – a prezentat „Clubul cineafilelor” (crearea și valorificarea filmului de animație, inclusiv a celui autohton prin prisma operelor literare);
- Larisa Petrovskaia, voluntară – a prezentat serviciul „Компьютера для пенсионера: курсы компьютерной грамотности” (formarea deprinderilor practice de utilizare a calculatorului și internetului de persoane de vârsta a treia);
- Viorica Moraru și Liliana Don-Cioabanu – au prezentat serviciul „Micii ecologiști” (desfășurarea unei lecții de științe prin intermediul experimentului; informațiile despre problemele de mediu și soluțiile lor trebuie să fie transmise într-un mod cât mai interesant și accesibil copiilor; sensibilizarea elevilor față de problemele de mediu prin educație; dezvoltarea capacității de a gândi atât critic, cât și creativ);
- Svetlana Gumeni – a prezentat serviciul „Bibliopoșta” (asigurarea accesului la informații pentru persoanele de vârsta a treia);
- Angela Olărescu – a prezentat Școala duminicală „Studierea limbii bulgare” (cunoașterea limbii, istoriei și culturii bulgare);
- Stela Moraru, șef serviciu – a prezentat Centrul de reabilitare socială a copiilor social-vulnerabili (adaptarea socială a copiilor social-vulnerabili);
- Lilia Beșan și Oxana Bucuci – a prezentat „Cu scriitorii români devii

faimos" (dezvoltarea dragostei față de lectură; stimularea interesului pentru literatura română clasică și contemporană; cunoașterea aprofundată a operei scriitorului; dezvoltarea spiritului competitiv al elevilor; formarea abilităților de analiză a operelor propuse spre lecturare);

- Valeriu Cojocar – a prezentat serviciul „Tema pentru acasă” (oferirea ajutorului în rezolvarea temelor pentru acasă la disciplinele matematică, fizică și chimie);
- Viorica Lozinschi – a prezentat serviciul „Propuneri pentru achiziții” (cum poți comunica cu bibliotecarul la distanță pentru a-i spune care sunt preferințele pentru lectură și a asista o achiziție bazată pe interesele cititorilor);
- Stela Goreaci – a prezentat serviciul „Cultura juridică” (utilizarea serviciilor electronice publice; asistența și instruirea persoanelor în utilizarea serviciilor electronice publice, formarea culturii informaționale, consultarea bazelor de date juridice);
- Raisa Grimalschi, voluntară, și Natalia Țurcan – au prezentat serviciul „Dialoguri intergeneraționale” (promovarea valorilor culturale naționale și a personalităților notorii; dezvoltarea relațiilor de comunicare: personalități – tineri);
- CAIE – a prezentat serviciul „Eminescu DigiArtSpace – Spațiul Digi-Art Eminescu” (scopul serviciului: dezvoltarea imaginației artistice asupra operei eminesciene; abilități creative pe baza computerului și tehnicilor moderne; crearea operelor de artă eminesciene în alt context);
- Aliona Nosatii – a prezentat serviciul „Trăistuța sănătății” (în scopul de a ridica nivelul de cunoștințe al

elevilor în domeniul sănătății, privind promovarea unui trai sănătos, axându-se pe formarea unor comportamente corecte de păstrare a sănătății și utilizarea limbajului specific educației pentru sănătate);

- Nadejda Cecoi – a prezentat serviciul „Întreabă bibliotecarul” (interacționarea cu utilizatorii);
- Eugenia Butnaru – a prezentat serviciul „Cont personal în Catalogul online” (cum poți să îți gestionezi contul tău);
- Mila Șeremet a prezentat serviciul „Atenție la trafic”;
- Angela Timuș – a prezentat „Mame de weekend”.

Rezultatele concursului

Cea mai convingătoare prezentare:

– Locul I – Biblioteca Centrală (600 lei)

- Locul II – Filiala N. Titulescu (500 lei)
 - Locul III – Filiala „Târgoviște” (400 lei)
- Mențiuni:
- Filiala „Mihail Lomonosov” (200 lei)
 - Filiala „Adam Mickiewicz” (200 lei)
 - Filiala Traian (200 lei)
 - Filiala „Ițic Mangher” (200 lei)
 - Filiala „Maramureș” (200 lei)

Rezultatele concursului

Cel mai frumos stand amenajat:

- Locul I – Filiala „Maramureș” (800 lei)
- Locul II – Filiala „Târgoviște” (600 lei)
- Locul III – Filiala „Ovidius” (500 lei)

Mențiuni:

- Filiala „Transilvania” (200 lei)
- Filiala „Adam Mickiewicz” (200 lei)
- Filiala „Ițic Mangher” (200 lei)
- Filiala M. Drăgan (200 lei)
- Filiala Biblioteca Publică de Drept

(200 lei)

Acesta a fost locul de întâlnire a inovatorilor din bibliotecile-filiale, scena BM a fost un spațiu deschis în care bibliotecarii

au vorbit despre servicii, proiecte care pot încânta, întrebările care ne macină pe toți sau ideile care pot fascina când intri în bibliotecă. Cele 20 de prezentări au pus la dispoziție oferte educaționale, de învățare la scară mică, dar care, la sigur, pot aduce o schimbare în viața fiecăruia.

Evenimentul a avut drept scop de a prezenta comunității chișinăuene cele mai inovative servicii furnizate de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, care fac bibliotecile spații dinamice, vitale și importante pentru dezvoltarea și transformarea comunității.

Evenimentul s-a desfășurat în cadrul campaniei naționale *Ne vedem la bibliotecă!*, care își propune să informeze publicul despre faptul că bibliotecile din Republica Moldova devin adevărate centre comunitare, unde fiecare, indiferent de vârstă și ocupație, poate beneficia de servicii moderne și activități interactive. Campania s-a desfășurat în perioada septembrie-noiembrie 2016, în cele peste 800 de biblioteci publice din rețeaua *Novateca* (#Nevedemlabibliotecă).

CONFERINȚA FINALĂ A PROGRAMULUI CHIȘINĂUL CITEȘTE – ROMANUL KINDERLAND DE LILIANA KOROBKA

Liuba MUNTEAN,
director, Biblioteca Centrală a BM „B.P. Hasdeu”

Abstract

In a country where the crisis in the economy and chaos prevails in all spheres of society, more and more parents are forced to leave their children with grandparents and go abroad in search of a better future.

The fate of these children is described in detail in the Kinderland novel by Liliana Korobka.

Keywords: *B.P. Hasdeu Municipal Library, „Reading Program Chisinau reads, Kinderland, novel, Liliana Korobka.*

Conferința finală a programului *Chișinăul citește* în cadrul căreia a fost pus în discuție romanul Lilianeii Korobka *Kinderland* a avut loc la 23 noiembrie 2016, la Bi-